

The aim of the paper was to define the essence of cultural diplomacy as a component of public diplomacy precisely through media representation. This specified the following tasks: sampling of media texts with reference to cultural diplomacy; characterization of semantic characteristics of nomination and directions of semantic realization of its meaning; tracing the role and place of cultural diplomacy in the system of international strategic communications, based on the analysis and generalization of media discourse; identification of cultural diplomacy's main tools, formulation of problems and prospects of media reflection.

The empirical basis of the study was media texts from such Ukrainian newspapers as «Den», «Dzerkalo Tyzhnia», «Ukraina Moloda», «Holos Ukrainy», and others over the past five years (a total of over 70 publications of various genres), in which cultural diplomacy is reflected as an important element of interstate cooperation. With the use of scientific methods of continuous sampling, quantitative method of content analysis, descriptive and comparative methods, analysis and synthesis method, the use of the «cultural diplomacy» nomination is traced, the attention is focused on the tasks and effective forms of its implementation.

The paper proved the necessity of further institutionalization of cultural diplomacy as a set of endeavors aimed at promoting the interests of the state by means of culture, art, education, cultural industries in general; expanding the range of subjects and potential recipients; increase of the resources directed on it: intellectual, expert, consulting, financial ones.

Key words: *international strategic communications, strategic narrative, public diplomacy, cultural diplomacy, people's diplomacy.*

УДК 811.111'42:821.111-343

М. А. Карп

КОМУНІКАТИВНО-ПРАГМАТИЧНИЙ ЗМІСТ КОНТАМІНОВАНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОГЕЗІЇ В АНГЛІЙСЬКИХ МУЛЬТИМОДАЛЬНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ КАЗКАХ ФІЛІПА АРДА

У статті досліджено комунікативно-прагматичний зміст контамінованої лексичної когезії в англійських мультимодальних літературних казках Філіпа Арда. Розглянуто актуалізації семантичного потенціалу контамінованої антономазії.

Ключові слова: *англійська мультимодальна літературна казка, вербальний складник, іконічний складник, контамінована лексична когезія, контамінована антономазія, GeM model (жанрово-мультимодальна модель).*

DOI 10.34079/2226-3055-2020-13-22-177-183

Постановка проблеми у загальному вигляді та зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Лінгвальну когезію простежуємо між лексичними одиницями, які являють собою семантичний центр контексту англійської мультимодальної літературної казки (далі **АМЛК**) – між найменуваннями протагоністів та антагоністів, а також другорядних персонажів.

Мета, завдання, актуальність дослідження. Метою дослідження є вияв і характеристика структурно-семіотичних і нарративних аспектів категорії когезії англійських мультимодальних літературних казок, що визначають її текстотвірний характер. Досягнення окресленої мети передбачає необхідність вирішення таких **завдань**: проаналізувати вербальну й невербальну взаємодію складників контамінованої когезії в структурі аналізованих літературних казок; висвітлити текстотвірний потенціал контамінованої когезії в аналізованих літературних казках; установити домінантні структурно-семіотичні й нарративні риси творення контамінованої когезії у літературних казках. **Актуальність** дослідження зумовлено потребою комплексного розкриття текстотвірних механізмів когезії в організації мультимодальної літературної казки з позицій функційної парадигми сучасних мовознавчих студій та з урахуванням здобутків семіотики, наратології, текстолінгвістики, дискурсної стилістики. Актуальність праці увиразнюється застосуванням структурно-семіотичного й нарративного підходів до аналізу вербальних і невербальних засобів когезії з метою виявлення її текстотвірної специфіки на етапах формування і функціонування англійської мультимодальної літературної казки, системний опис текстотвірних механізмів якої дотепер перебував поза увагою лінгвістів [2, с. 1–2].

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми та на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття. Антономазія – поетичний троп, різновид метафори чи метонімії, що полягає в непрямому називанні літературного персонажа [3, с. 27]. Розрізняють два види антономазії: використання власної назви в значенні загального іменника та використання загальних іменників у функції власних назв [4, с. 176].

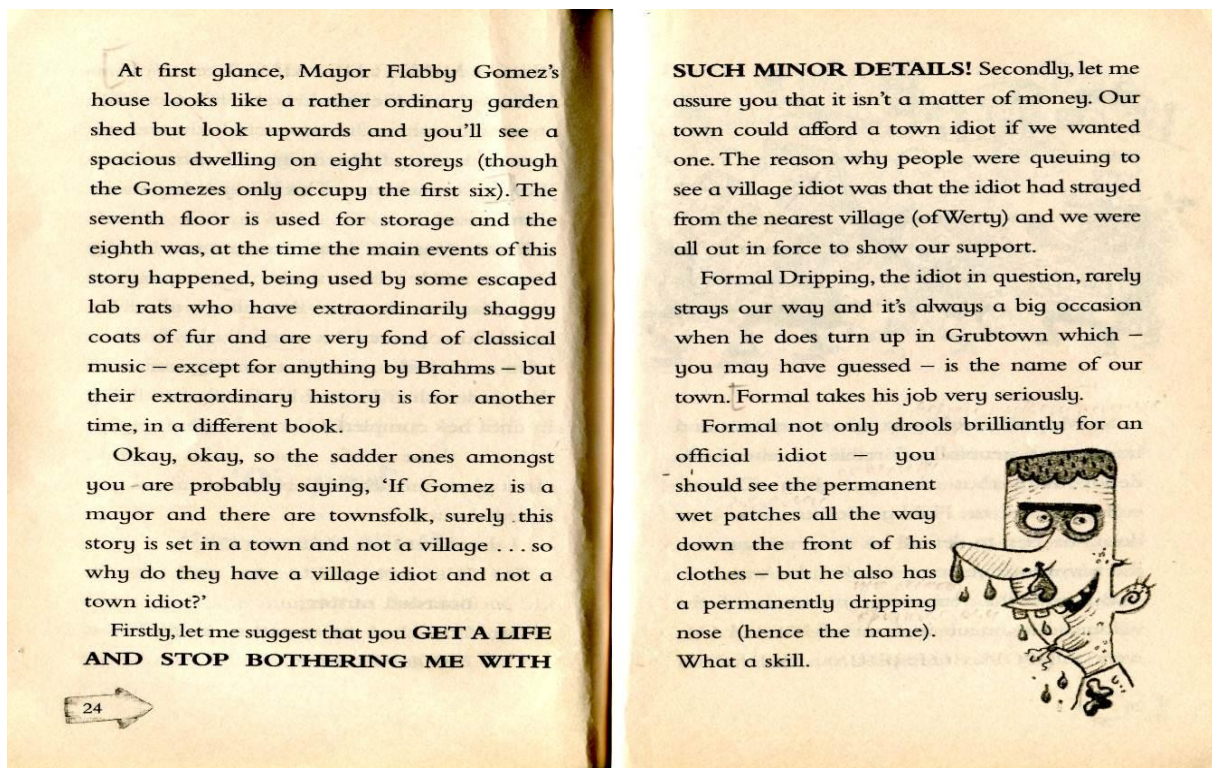
Для тексту АМЛК Філіпа Арда характерний другий вид антономазії. Імена, що говорять самі за себе, характеризують персонажів АМЛК і вказують на їхні морально-етичні якості (Jilly Cheeter, Kumquat 'Grabby' Hanson, the Foxes, Dr Fraud), психологічні особливості (Mango *Claptrap*, Informative Boothe, *Furl Claptrap*), професію (the Grumbly girls, Hobo Browne, Carlo Monte, Condo Blotch), зовнішність (Flabby Gomez, Leggy Prune, Luminous Shard, Lefty Scorn, Claws, Hind-Leg Outing, Hardfast Tendril, Beardy Ardagh) тощо.

У тексті АМЛК протагоніст та антагоніст отримують свої імена одним із двох шляхів – або відповідно до стародавніх фольклорних традицій (якщо автор запозичує образ казкового персонажа з певної народної казки), або згідно із сучасними звичаями (у випадках, коли казковий персонаж є результатом авторської фантазії). Під час розгортання сюжету англійської мультимодальної літературної казки образ протагоніста чи антагоніста стає майже реальним, набуває власного характеру, отримує «біографію», в якій закріплено його вчинки та зв'язки з іншими казковими персонажами. Поступово його ім'я перетворюється на реальний образ, який викликає в адресатів своєрідні асоціації.

Мультимодальність збільшує потенціал іконічних знаків, оскільки відмінні засоби вираження супроводжують різні засоби значення [1; 8, с. 12].

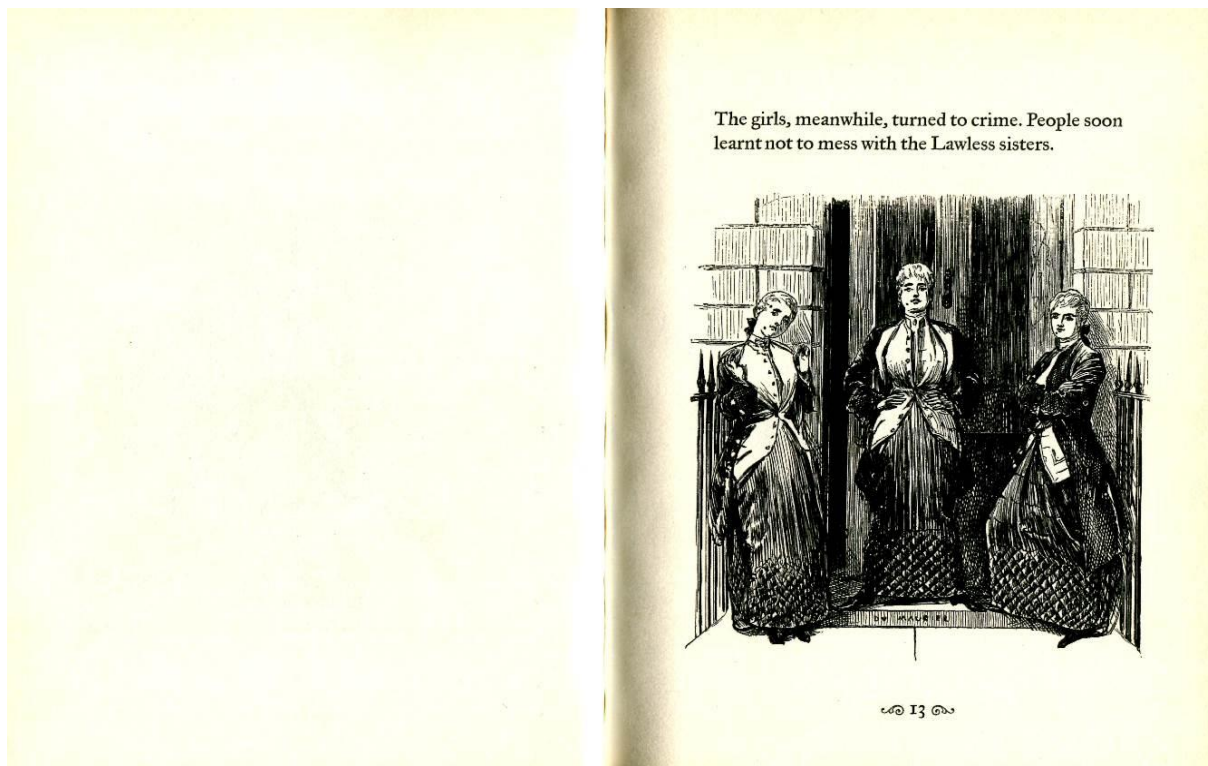
Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Проаналізуємо контаміновану антономазію (*Formal Dripping*) у надфразовій єдності (третій абзац, с. 25) АМЛК «Stinking Rich aNd Just Plain StiNky or A Diamond As Big As His Head» [6, с. 24–25]. У структурі змісту *Formal (Dripping)* являє собою тему надфразової єдності. У риторичній структурі сегментні одиниці *permanent wet patches*, *permanently dripping nose* розтлумачують тему

надфразової єдності. На мікроілюстрації зображено зовнішній вигляд другорядного персонажа Формала Дріпінга (Formal Dripping), який співзвучний з його прізвиськом (Dripping): з його носа постійно течуть смарклі, залишаючи мокрі плями на одязі. Іконічний складник (далі **IC**) віддзеркалює смисл вербальної антономазії. Ув'язнений в дужки компонент вербального складника (далі **BC**) *hence the name* сигналізує про наявність парентези, що перемежує основну думку додатковими відомостями. У структурі макету надфразової єдності топографемне розташування BC, що обрамлює IC у вигляді квадрата, символізує постійність, яка корелює з *permanent wet patches, permanently dripping nose*. У лінгвістичній структурі надфразової єдності антономазія *Formal Dripping* характеризує фізіологічні вади *dripping nose* персонажа. Паралельна кореляція між *Formal Dripping* та IC, а також топографеміка BC вказують на наявність контамінованої антономазії як різновиду контамінованої лексичної когезії.

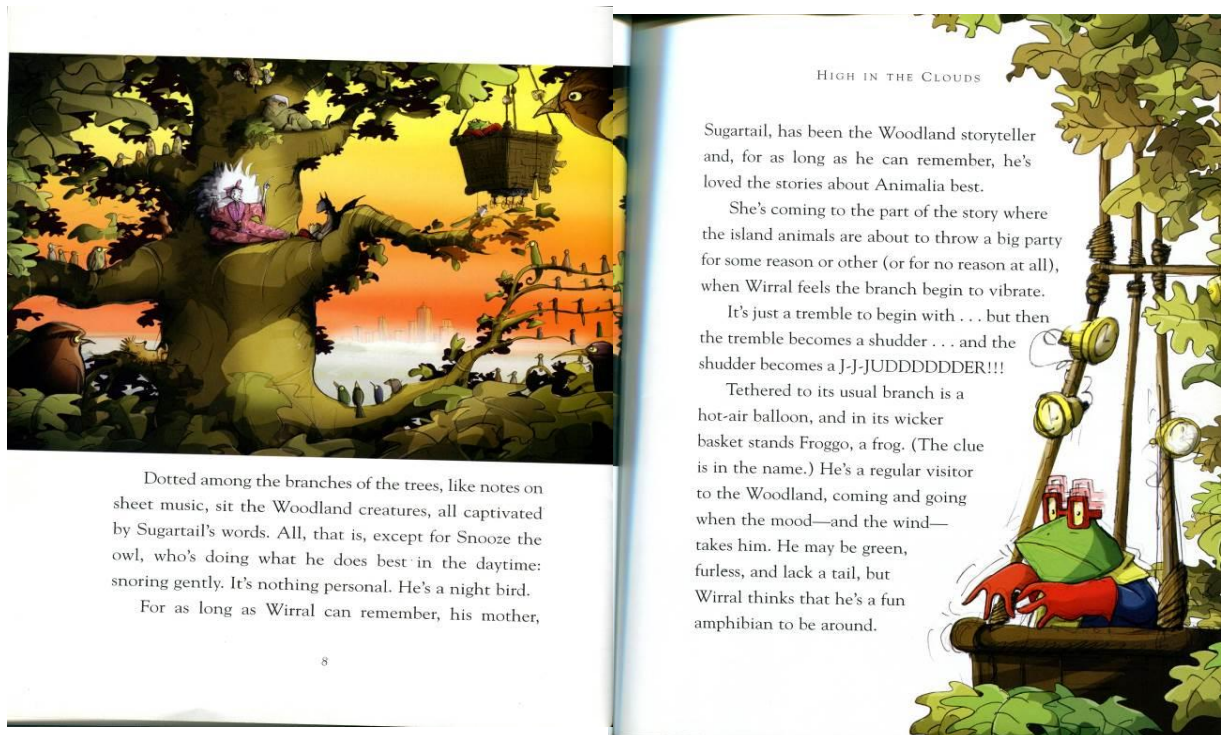

Розгляньмо контаміновану антономазію у надфразовій єдності АМЛК «The Scandalous Life of the Lawless Sisters *Criminally Illustrated With What Was to Hand*» [7, с. 13]. У структурі змісту надфразової єдності ідентифікуємо тему *the Lawless sisters*. У риторичній структурі сегментна одиниця *the girls turned to crime* деталізує тему. Мезоілюстрацію, що візуалізує трьох сестер, запозичено із сатирично-гумористичного журналу PUNCH (1880). Жести рук, «схильних до злочинних дій», дівчат символізують відкритість (показ долонь), відмову від предметно-орієнтованої активності (руки, закладені за спину), прояв захисту (руки, схрещені на грудях). Широко розставлені ноги та схрещені ноги асоціюються з мовою тіла чоловіків. Вони одягнуті в чоловічі сюртуки поверх суконь. Дівчата також носять чоловічі перуки, популярні у Вікторіанську епоху. Жестикаляція рук, мова тіла, перуки та верхній одяг різко контрастують зі спідницями. Лоулес Сістєрс нагадують не жінок, а «чоловіків у спідницях», які *turned to crime*. У структурі макету надфразової єдності ліву сторінку

АМЛК репрезентовано порожньою на противагу правій, що надає адресатові нову інформацію. У лінгвістичній структурі надфразової єдності антономазія *the Lawless sisters* ідентифікує нелегальну професію персонажів. Контаміновану антономазію актуалізовано шляхом встановлення інтерпретативної кореляції між ВС та ІС у колажі на асоціативному підґрунті.

Проаналізуємо контаміновану антономазію у фрагменті (4-ий абзац, с. 9) анімалістичної АМЛК «HIGH in the CLOUDS» [5, с. 8–9]. У структурі змісту фрагмента виокремлюємо тему *Froggo*. У риторичній структурі фрагмента сегментні одиниці *a frog, a regular visitor to the Woodland, green, furless, lack a tail, a fun amphibian* описують тему. ІС імітує зміст ВС: на мезоілюстрації зображено протагоніста АМЛК. Жаба Фрого – це весела зелена амфібія, що не має ані хутра, ані хвоста. Мандрівник Фрого регулярно відвідує Вудленд на повітряній кулі. Ув'язнена в дужки синтаксема *The clue is in the name* маркує наявність парентези, що надає адресатові додаткові відомості. У структурі макету фрагмента топографемне розміщення рядків ВС ліворуч корелює з межею ІС, залежачи від нього. У навігаційній структурі розташування ілюстрації призвело до відсутності нумерації. У лінгвістичній структурі фрагмента антономазія *Froggo* ідентифікує амфібію як персонажа анімалістичної АМЛК. Контаміновану антономазію актуалізовано шляхом встановлення паралельної кореляції між ВС та ІС. Зміст ВС та ІС збігаються: мезоілюстрація повторює смисл, закладений ВС.

У тексті АМЛК Філіпа Арда комунікативно-прагматичний зміст контамінованої когезії актуалізовано за допомогою мікрочаплень (88%) та мезочаплень (12%), макрочаплень же немає (див. рис. 1).

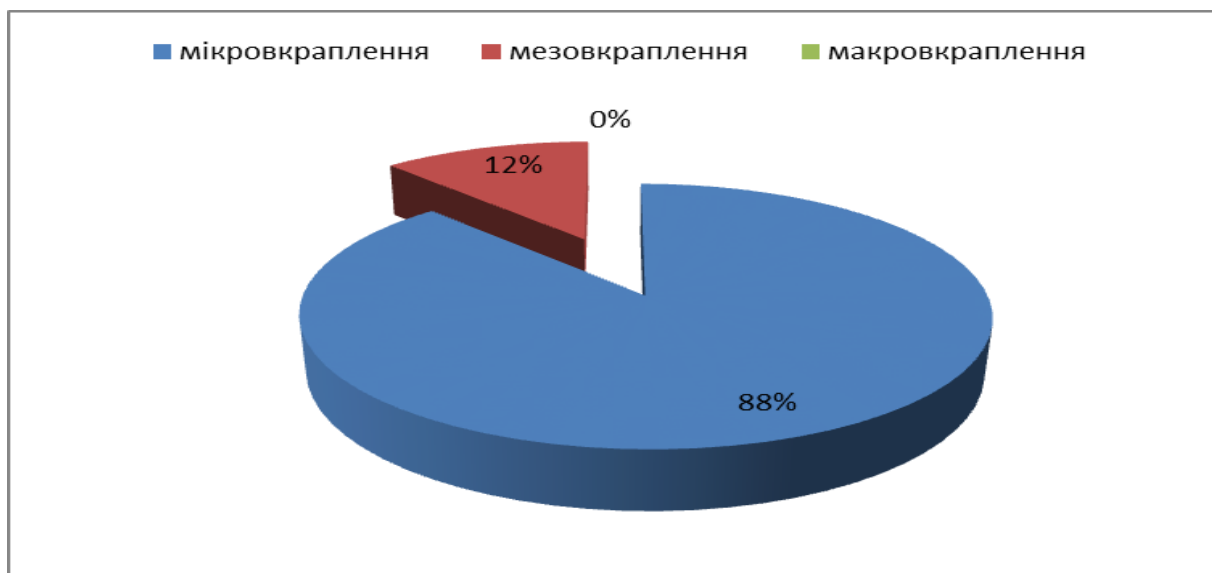

Рис. 1. Актуалізація комунікативно-прагматичного змісту контамінованої лексичної когезії АМЛК

Висновок з цього дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Отож, комунікативно-прагматичний зміст контамінованої лексичної когезії полягає в актуалізації семантичного потенціалу антономазії. Ім'я персонажа АМЛК є сполучною ланкою між задумом адресанта Філіпа Арда та втіленою ідеєю казки, вигадкою і реальністю, історичним минулим і сьогоденням. Власна назва персонажа

виконує комунікативну функцію, що ґрунтується на взаємодії між адресантом та адресатом. Контамінація антономазії ґрунтується на вербальному поясненні найменування персонажа в тексті АМЛК, що поглинається ІС для детального зображення його зовнішнього вигляду. Парентеза, виокремлена дужками, переважно вказує на наявність антономазії в контексті АМЛК за допомогою лексеми *the name*. Означений артикль *the* у функції мовного маркера, що супроводжує лексему *name*, ідентифікує персонажів на ілюстрації, що попередньо згадувались у контексті ВС. Контамінована антономазія є результатом внутрішньої семантичної кореляції між ВС та ІС, що забезпечують зв'язок між ІС та надфразовою єдністю чи фрагментом АМЛК.

Перспективою виконаного дослідження вважаємо залучення запропонованої семіотико-нарративної інтерпретації контамінованих засобів когезії АМЛК Філіпа Арда із використанням *GeM model* у подальші текстолінгвістичні розвідки, які доцільно здійснювати на матеріалі інших категорій текстів різножанрової типології у вимірах новітніх лінгвостилістичних, лінгвокогнітивних та дискурсних студій.

Перелік умовних скорочень

АМЛК – англійська мультимодальна літературна казка

ВС – вербальний складник

ІС – іконічний складник

Список використаної літератури

1. Карп М. А. Взаємодія засобів контамінованої лексичної когезії в тексті англійських мультимодальних літературних казок Філіпа Арда / М. А. Карп // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія : Філологічна. – 2016. – Вип. 62. – С. 136–139 ; Karp M. A. Vzaiemodiia zasobiv kontaminovanoi leksychnoi kohezii v teksti anhliiskykh multymodalnykh literaturnykh kazok Filipa Arda / M. A. Karp // Naukovi zapysky Natsionalnoho universytetu «Ostrozka akademiia». Serii : Filolohichna. – 2016. – Vyp. 62. – S. 136–139.

2. Карп М. А. Текстотвірні ознаки когезії та когерентності в англійських мультимодальних літературних казках (на матеріалі творчості Філіпа Арда) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : спец. 10.02.04 / Марта Андріївна Карп ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 2016. – 22 с. ; Karp M. A. Tekstotvirni oznaky kohezii ta koherentnosti v anhliiskykh multymodalnykh literaturnykh kazkakh (na materialii tvorchoosti Filipa Arda) : avtoref. dys. ... kand. filol. nauk : spets. 10.02.04 / Marta Andriivna Karp ; Odes. nats. un-t im. I. I. Mechnykova. – Odesa, 2016. – 22 s.

3. Мала філологічна енциклопедія / авт.-уклад. О. І. Скопненко, Т. В. Цимбалюк. – Київ : Довіра, 2007. – 478 с. ; Mala filolohichna entsyklopediia / avt.-uklad. O. I. Skopnenko, T. V. Tymbaliuk. – Kyiv : Dovira, 2007. – 478 s.

4. Стилистика англійського язика / А. Н. Мороховский, О. П. Воробьева, Н. И. Лихошерст, З. В. Тимошенко. – Киев : Вища шк., 1984. – 248 с. ; Stilistika angliyskogo yazyka / A. N. Morokhovskiy, O. P. Vorobeva, N. I. Likhosherst, Z. V. Timoshenko. – Kiev : Vishcha shk., 1984. – 248 s.

5. Ardagh Ph. High in the Clouds / Ph. Ardagh, P. Mc Cartney ; ill. by G. Dunbar. – New York : Dutton Children's Books, 2005. – 100 p.

6. Ardagh Ph. Grubtown Tales. Book One. Stinking Rich and Just Plain Stinky or A Diamond As Big As His Head / Ph. Ardagh ; ill. by Jim Paillot. – London : Faber and Faber Ltd., 2009. – 150 p.

7. Ardagh Ph. The Scandalous Life of the Lawless Sisters Criminally Illustrated With What Was to Hand (Illustrated with pictures taken from Punch January – December 1880) / Ph. Ardagh. – London : Faber and Faber Ltd., 2008. – 75 p.

8. Royce T. D. Multimodal Communicative Competence in Second Language Contexts / T. D. Royce // New Directions in the Analysis of Multimodal Discourse / ed. by T. D. Royce, W. Bowcher. – New York : Lawrence Erlbaum & Assoc., 2007. – P. 361–390.

Стаття надійшла до редакції 23.04.2020.

M. Karp

COMMUNICATIVE AND PRAGMATIC CONTENT OF CONTAMINATED LEXICAL COHESION

IN ENGLISH MULTIMODAL LITERARY FAIRY TALES BY PHILIP ARDAGH

Introduction: *the paper focuses on the communicative and pragmatic content of contaminated lexical cohesion in English multimodal literary fairy tales by Philip Ardagh. The purpose of the paper is to describe semiotic, structural-semantic and narrative aspects as the dominant components concerning modes of contaminated lexical cohesion in English multimodal literary fairy tales. Methods:* *semiotic modes of contaminated lexical cohesion in modern English literary fairy tales by Philip Ardagh have been singled out and analysed according to the micro-, meso- and macro inclusions within the semiotic and narrative interpretation of the multimodal fictional text on the general principles of structural and semiotic, narrative, poetic and interpretative, quantitative analyses and GeM model. Results:* *the communicative and pragmatic content of contaminated lexical cohesion in the text of English multimodal literary fairy tales by Philip Ardagh has been actualised by micro inclusions (88%) and meso inclusions (12 %) but for macro inclusions (0 %). Conclusion:* *the communicative and pragmatic content of contaminated lexical cohesion is based on the actualisation of the semantic potential of antonomasia. In English multimodal literary fairy tale the character's name is the link between the conception of the addressant Philip Ardagh and the embodied idea of a fairy tale, fiction and reality, historical past and present. The character's proper name performs a communicative function grounded on the interaction between the addressant and the addressee. Contaminated antonomasia is based on a verbal explanation of the character's name in the text of English multimodal literary fairy tale, which is absorbed by its iconic component for a detailed image of character's appearance. Parentheses, separated by brackets, indicate predominantly the presence of antonomasia in the context of English multimodal literary fairy tale by the lexeme (the) name. The indefinite article the in the function of the language marker that accompanies the lexeme name identifies the characters in the illustrations mentioned previously in the context of the verbal component. Contaminated antonomasia is the result of an implicit semantic correlation between the verbal and iconic components, which provides the connection between the iconic component and the supra-phrasal unit or fragment of English multimodal literary fairy tale. In prospect the suggested semiotic and narrative interpretation of modes of contaminated lexical cohesion in English multimodal literary fairy tales by Philip Ardagh can serve as a model for further linguistic text research on other categories of different text genres according to the modern linguistic, stylistic and discourse studies.*

Key words: *English multimodal literary fairy tale, verbal component, iconic component, contaminated lexical cohesion, contaminated antonomasia, GeM model.*